

Småbarnsteam

- en samverkansmodell
kring små barn med
misstanke om
utvecklingsrelaterade
funktionsavvikelser

Tidig upptäckt, tidiga insatser
Södra Älvsborg och Skaraborg
Februari 2024

REGLER OM BARNS RÄTTIGHETER

UNICEF är FN:s barnfond och arbetar i 190 länder för att barnkonventionen ska följas. Vi kämpar för att alla barn, över hela världen, ska få sina rättigheter uppfylla.

- 1 Som barn räknas varje människa under 18 år.
- 2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
- 3 Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa.
- 4 Varje stat ska ta ansvar för och nyttja sina resurser till fullo för att uppfylla barns rättigheter. Där det behövs ska stater samarbeta internationellt.
- 5 Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppföstran och utveckling. De ska också stötta barnet i att få sina rättigheter uppfylla.
- 6 Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- 7 Barn har rätt till ett eget namn och ett medborgarskap. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka dess föräldrar är och få deras omvårdnad.
- 8 Barn har rätt till sin identitet, sitt medborgarskap, sitt namn och sina släkterförhållanden.
- 9 Barn ska inte skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.
- 10 Barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats.
- 11 Varje stat ska bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.
- 12 Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
- 13 Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.
- 14 Barn har rätt att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls.
- 15 Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.
- 16 Barn har rätt till ett privatliv.
- 17 Barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.
- 18 Barnets föräldrar eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppföstran och utveckling, med statens stöd.
- 19 Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försurmlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.
- 20 Barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.
- 21 Vid adoption ska staten säkerställa att största vikt ges till vad som bedöms vara barnets bästa.
- 22 Barn på flykt har rätt till skydd, och hjälp att spåra och hitta sina föräldrar eller andra familjemedlemmar.
- 23 Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.
- 24 Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.
- 25 Varje stat ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheter behandlas väl.
- 26 Barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.
- 27 Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat.
- 28 Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.
- 29 Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.
- 30 Barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.
- 31 Barn har rätt till lek, vila och fritid.
- 32 Barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot arbete som är skadligt eller som hindrar barnets skolgång.
- 33 Barn ska skyddas från narkotika.
- 34 Barn ska skyddas från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.
- 35 Varje stat ska förhindra bortförande och försäljning av, eller handel med, barn.
- 36 Varje stat ska skydda barn från alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet.
- 37 Barn ska inte utsättas för tortyr, annan grym behandling, bestraffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.
- 38 Varje stat ska säkerställa skydd och omvårdnad av barn som berörs av en väpnad konflikt.
- 39 Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning.
- 40 Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.
- 41 Om det finns bestämmelser i en stat, som går längre för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna.
- 42 Varje stat ska göra barnkonventionen allmänt känd bland både vuxna och barn.
- 43–54 Regler om hur barnkonventionen följs upp och vad stater ska göra för att följa den.

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 24

Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering.

Det här är en sammanfattning av barnkonventionen. För mer information och för att läsa barnkonventionen i sin helhet: unicef.se/barnkonventionen

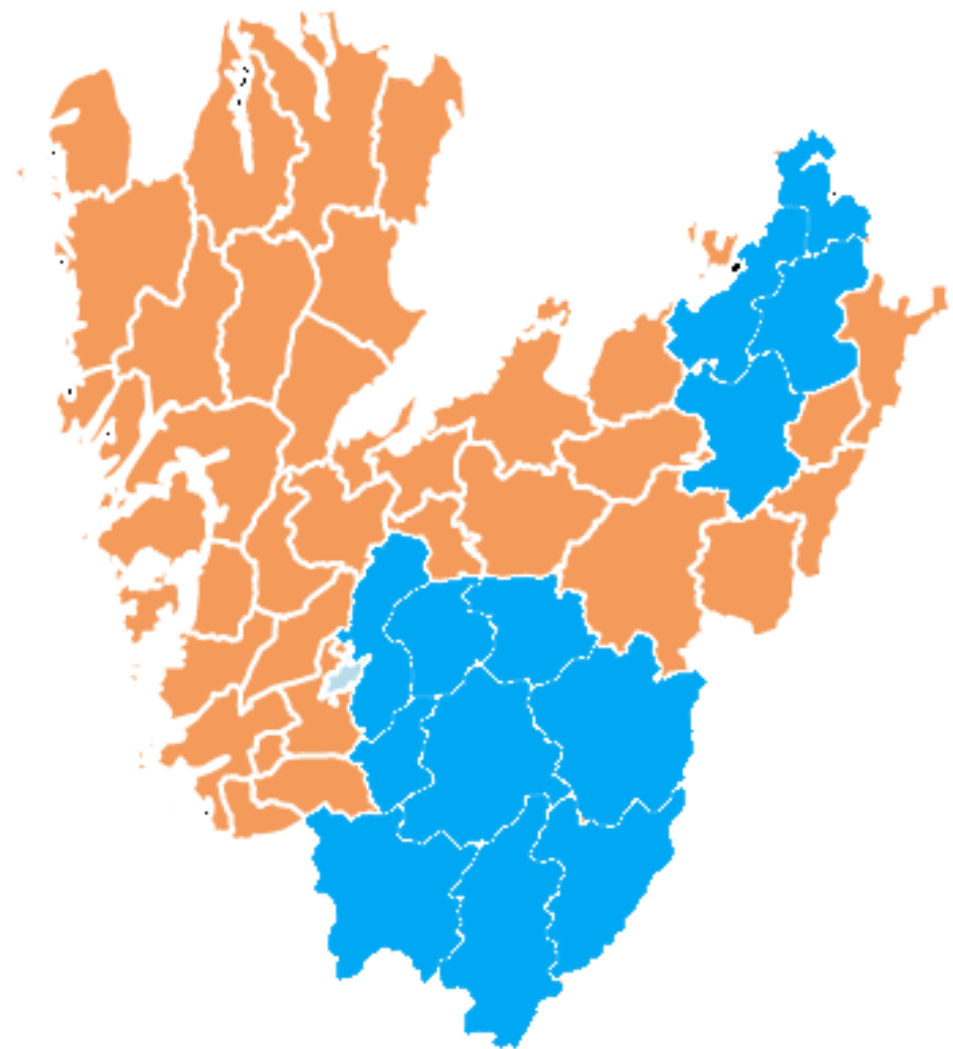
Syfte

Syftet med projektet *Tidig upptäckt, tidiga insatser* är att skapa förutsättningar för att **små barn** med misstanke om **utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser** får en så gynnsam utveckling som möjligt med **ökad fysisk, psykisk och social hälsa** som följd. Genom att **förändra arbetssätt/processer** för målgruppen mot en mer **nära och sammanhållen vård och omsorg**, kan hälsa främjas för barnet med familj.

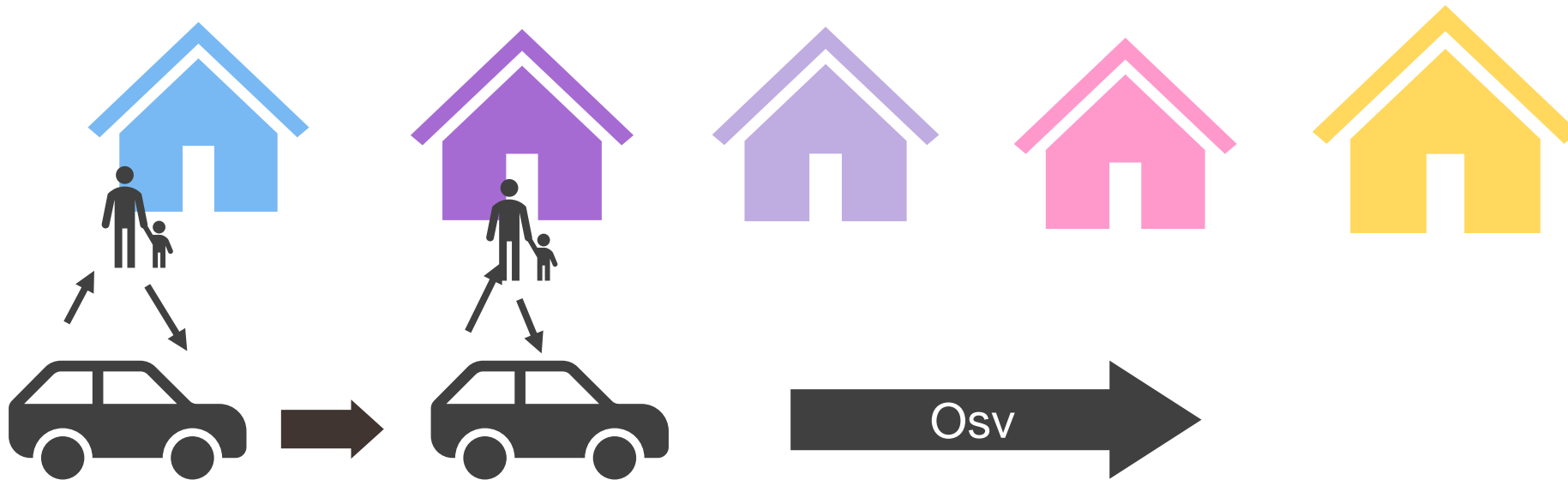
Småbarnsteam i VG

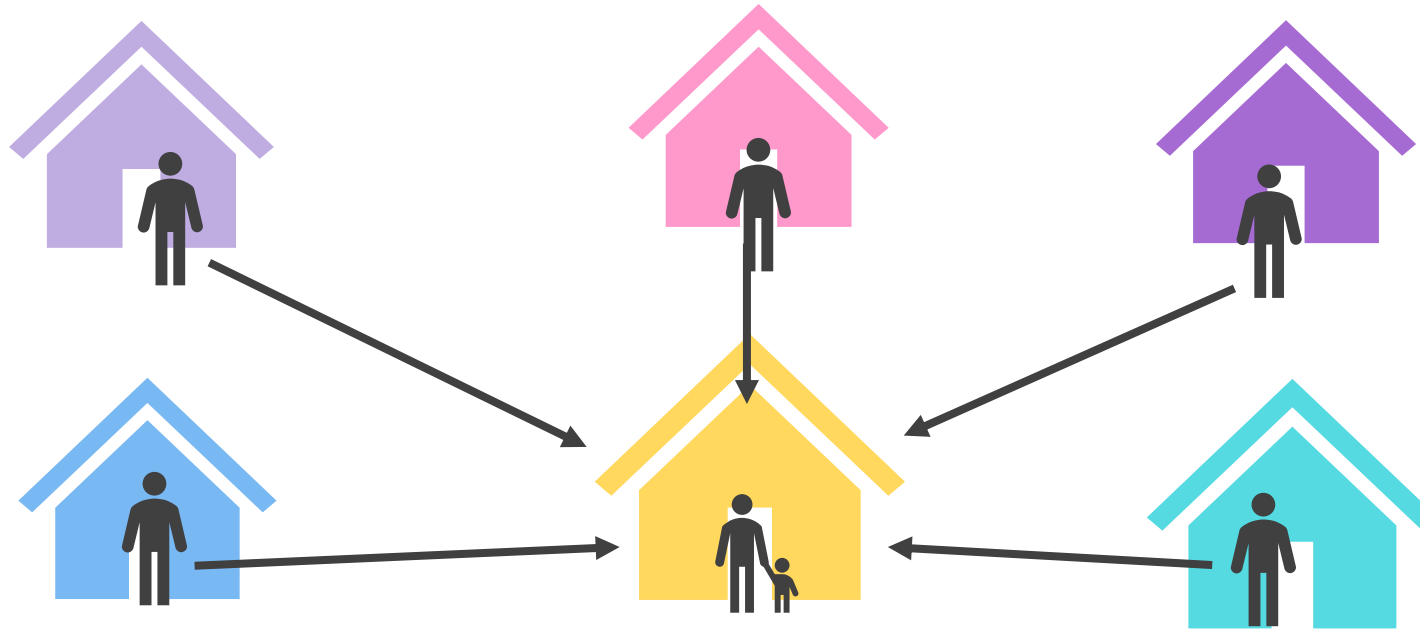
- Pilot i Mark och Svenljunga 2018-2020 beställare södra hälso- och sjukvårdsnämnden
- Implementeringsbeslut hela södra nämndens område sommar 2021
- Östra nämnden beslut att påbörja projekt i Skövde 2021, nu Mariestad, Gullspång, Töreboda
- Västra nämnden beslut att pröva en kommun, påbörjas i Alingsås höst 2022

Flödet på många platser innan Småbarnsteam:

- Flera besök på olika platser/verksamheter
- Väntetider
- "Dra sin historia många gånger"
- Verksamheter får söka varandra, känner inte till varandras insatser
- Risk för dubbelarbete / samma undersökning görs flera gånger

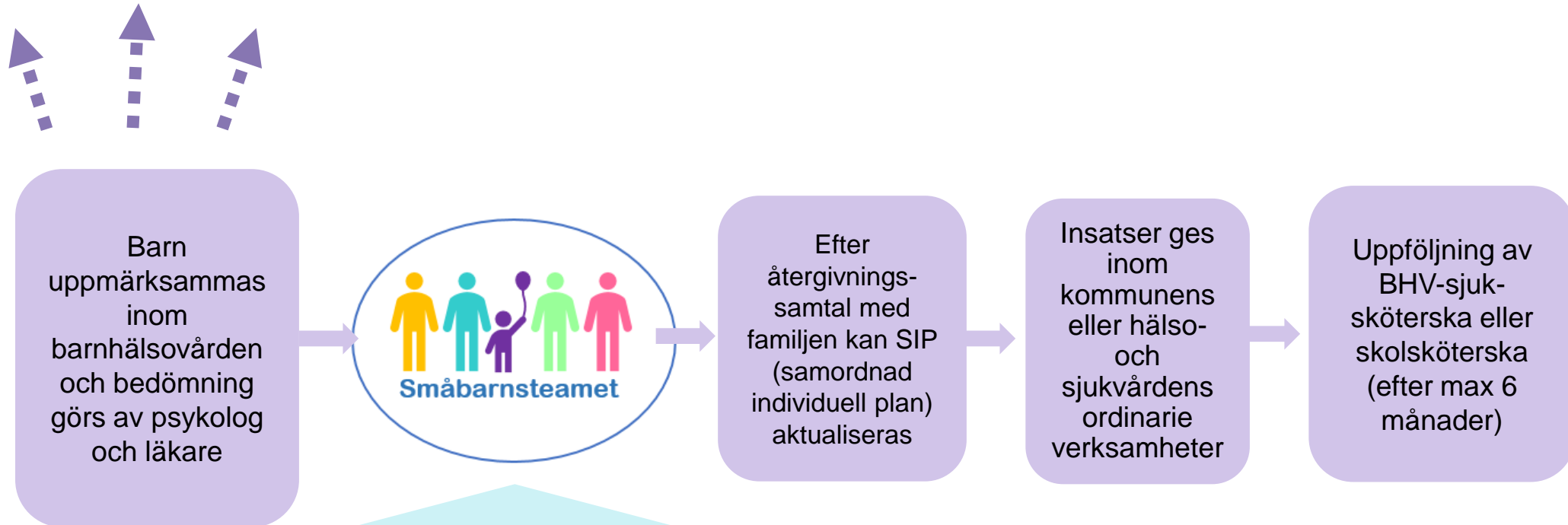

Modell Tidig upptäckt tidiga insatser - Småbarnsteam

- Samlad bedömning i tid och rum, familjen behöver inte ta sig mellan olika ställen och berätta sin historia många gånger
- Vården behöver inte söka varandra, ha väntetid mellan bedömningar och tid på att hantera remisser
- Strukturerad samverkan mellan kommun och hälso- och sjukvård
- Insatser planeras och samordnas tillsammans mellan familj, kommun/förskola och Hälso- och sjukvård
- Insatser ges inom befintliga verksamheter kommun (förskola, öppen förskola, socialtjänst mm) samt hälso- och sjukvården

Vilka är med i teamet? Logoped, Psykolog, i vissa team fysioterapeut, Specialpedagog från barnets förskola, Barnläkare som träffade familjen vid specBVC, Specialistkonsult från BUP vid teamkonferens, samt teamsamordnare och administratör, andra kan lyftas in vid behov

Flödet i Småbarnsteam

- Upptagningsamtal
- Bedömning / testning logoped, psykolog (fysioterapeut)
- Specialpedagog observation och intervju i förskola
- Teamkonferens där barnläkare och BUP-konsult deltar
- Återgivning till familj och gemensam planering av insatser

Mål tidig insats
på rätt nivå-
inte diagnos!

Resultat

- Minskat värdeslöseri (från drygt två år till ca 8 månader)
- Nöjda familjer och teammedlemmar – hög grad av delaktighet

"Det va bara ett nummer man behövde ringa för att få hjälp"

"Allt känns så effektivt och genomarbetat av er"

"Det är ett jättebra arbetssätt. Barnen får mycket bra bedömning. Det är utvecklande och lärorikt. Önskar att vi börjat med detta för längesen"

"Bra att det här fortsätter. ger mig verkligen vidare perspektiv och bra att arbeta tvärprofessionellt"

"Känns mkt tillfredsställande att kunna diskutera gemensamt alla professioner. Önskar att det kunde vara så här med alla barn"

"Vi gjorde upp en plan sista mötet"

Också rektorer, pedagoger och BHV-personal uttrycker uppskattning av arbetssättet och Småbarnsteam

"Det har varit så skönt att bara gå till ett ställe"

Sammanfattning

- Småbarnsteam är en samverkansform för gemensam bedömning och samordning av insatser mellan kommun och hälso- och sjukvård och inom hälso- och sjukvården.
- Modell Tidig upptäckt, tidiga insatser inbegriper med hela flödet från när barnet uppmärksammas på BVC tills insatser på för barnet och familjen lämplig nivå.
- Verksamheterna samlas kring barnet med familj, familjen går till ett ställe.
- I Småbarnsteam sker kartläggning och gemensam planering av insatser, vid behov som SIP (samordnad individuell plan).

Lärdomar hittills

- Plattform för samverkan- kan anpassas utifrån familjens behov
- Delvis olika i olika kommuner- ta vara på det som redan finns
- Stor vinst med gemensam planering av insatser
- Ringar på vattnet både inom och mellan verksamheter:
 - Ökad samverkan även kring andra frågor och lär av varandra!
- Teamsamordnarens roll – förutsättning för arbetssättet
- Vikten av tydlig styrning och ledning- avtal, uppdrag
- Arbetssätt som utvecklas utifrån teamets erfarenheter och utveckling i verksamheterna

För frågor eller ytterligare information kontakta gärna projektledare eller teamsamordnare

Södra Älvsborg:

Anna Lundgren anna.l.lundgren@vgregion.se 073-678 52 71

Tove Kihl tove.kihl@vgregion.se 072-145 49 43

Film om modellen och projektet: [Tidig upptäckt, tidiga insatser.mp4 on Vimeo](#)

Skaraborg:

Hanna Brunskog hanna.brunskog@vgregion.se 073-599 44 36